Наша громада – єдина родина

Де згода в сімействі, де мир і тишина,
Щасливі там люди, блаженна сторона.
І.П. Котляревський.

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА ПРО ЖИТТЯ НАШОГО КРАЮ №25 (100) 17 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

Майбутнє громади в надійних руках

Старшокласників навчали написанню громадських проєктів

Ми вже повідомляли, що в нашій громаді успішно впроваджується спільний українсько-швейцарський проєкт DECIDE – «Децентралізація для розвитку демократичної освіти».

Проєкт передбачає модернізацію навчальних закладів і демократизацію навчального процесу. В рамках проєкту наступного року планується використати 785 тис. грн (із них 550 тис. – кошти, які виділяє громаді проєкт, і 235 тис. – власні кошти Білоцерківської сільської ради) на конкретні справи в кожному навчальному закладі.

Але як справедливо розподілити гроші? Проєкт передбачає проведення конкурсів. Спочатку в кожному навчальному закладі створять по три команди для спільного написання проєктів. Найактивніші школярі, які запропонують цікаві й корисні для своїх закладів ідеї, самі набиратимуть членів своєї команди: учнів, учителів, батьків чи громадських активістів.

Підготовлені командами проєкти змагатимуться між собою. Зрештою з-поміж трьох проєктів оберуть лише один – найвдаліший, найнеобхідніший для закладу, найкреативніший. Отож у результаті матимемо вісім проєктів-переможців (по одному в кожному закладі). Вони й отримають фінансування та будуть реалізовані.

8 грудня в Білоцерківському будинку культури відбулася дуже важлива подія: тренінг для старшокласників громади з написання та захисту проєктів.

На нього делегували по троє учнів від ЗЗСО І—ІІ ступенів і по четверо – від ЗЗСО І—ІІІ ступенів. Кожна учнівська команда прибула в супроводі педагога. До участі в тренінгу долучилися й зацікавлені вчителі, працівники виконкому, активіні мешканці громади. У заході взяв участь і Білоцерківський сільський голова І. В. Лещенко.

Далі на стор. 2

Білоцерківський сільський голова І. В. Лещенко виступає перед присутніми.

Під час тренінгу.

Перший ювілей нашої газети

Шановні читачі, ви тримаєте в руках дещо незвичний номер газети «Наша громада – єдина родина». Він 100-й, ювілейний. Сама ж газета вже за місяць розпочне відлік свого п'ятого року існування.

Звісно, такий термін не надто значний, особливо коли взяти до уваги, що деякі видання існують 100 і навіть більше років. Та Білоцерківська громада теж молода, вона тільки починає новий відлік у своїй історії. І за цей короткий час зроблено чимало.

Чотири роки ми були поряд із читачами, інформуючи про події в громаді, успіхи і невдачі, радощі й печалі. Це справжній калейдоскоп різноманітних подій, купа життєвих історій, з яких можна скласти цілу книжку, сотні людських облич, зафіксованих на газетних сторінках і на скрижалях пам'яті...

Ми, журналісти, в своїй роботі завжди намагалися бути об'єктивними, готуючи до друку інтерв'ю, консультації, іншу цікаву та корисну інформацію. Періодично робили екскурси в нашу історію та розповідали про те, що за радянських часів було за сімома замками: про репресії й голодомор, повоєнну відбудову й масовий виїзд наших земляків на шахти Донбасу. Розповідаючи про долі наших земляків (зазвичай ювілярів), ми знайомили молодше покоління з побутом, звичками, трендами, які панували 20, 50 чи й більше років тому.

Ми чимало писали про культурно-масові заходи, національне виховання, відродження традицій, інші неординарні події в нашій громаді. Ми знайомили читачів із підприємцями й підприємствами, які функціонують на території Білоцерківської територіальної громади, освітніми закладами, громадськими активістами, народними майстрами, умільцями, ветеранами війни і праці, талановитою молоддю.

Та поза увагою наших читачів лишалася рутинна й копітка журналістська «кухня».

До того, як читач візьме до рук яскравий свіженький примірник, що ще зберігає запах друкарської фарби, кожен номер газети проходить доволі складний шлях. Спочатку журналісти збирають інформацію та пишуть матеріали. Після цього випусковий редактор разом із дизайнером роблять макет газети й верстають сторінки: розставляють статті, фотографії, придумують назви рубрик тощо. Готовий макет узгоджують і надсилають у друкарню, де газету друкують на папері, розрізають, фальцюють, пакують. А вже потім пакунки з газетою везуть у Білоцерківку, звідти – в окремі населені пункти, де свіжий номер розносять по домівках листоноші й відповідальні за це люди.

У цьому тривалому процесі задіяно чимало людей і різних служб. Але незмінним координатором усіх ланок складного газетного механізму протягом чотирьох років було й залишається ПП «Білоцерківська агропромислова група». Підприємство взяло на себе не лише всі фінансові витрати з випуску газети, а й кураторство щодо змістового наповнення кожного номера. Генеральний директор підприємства, депутат Білоцерківської сільської ради Оксана Анатоліївна Кордубан особисто підказує цікаві теми майбутніх матеріалів і, попри зайнятість, знаходить час, щоб вичитати кожен номер напередодні здачі газети в друкарню. Її фаховості у редагуванні тексту, компонуванні матеріалів на газетній площі можуть позаздрити маститі редактори багатьох видань: вона робить це не гірше за досвідчених редакторів.

Цінні поради щодо змістового наповнення газети ми отримуємо й від депутатів сільської ради, працівників виконавчих органів, небайдужих жителів громади. Зокрема чимало матеріалів у газеті з'явилося завдяки депутату сільської ради Анатолію Миколайовичу Фененку.

Принагідно зазначимо, що випуск газети – недешеве задоволення. Колись (ще за радянських часів) на території України успішно працювали шість целюлозно-паперових комбінатів, де виробляли різноманітний папір для різних галузей промисловості (зокрема й газетний). За роки незалежності всі ці підприємства були знищені. Тепер папір в Україну везуть з-за кордону, його ціна «прив'язана» до курсу американського долара й постійно зростає. Тому вся друкована продукція (книги, зошити, газети) доволі дорога.

Незважаючи на це, ПП «БіАГР» не припиняє випуск газети, щоб жителі нашої громади були в курчі того, що відбувається на території Білоцерківської ТГ.

Ми прагнемо, щоб газета була цікавою та корисною для всіх, хто живе на території громади. А тому звертаємося до вас, шановні читачі, з проханням розповісти редакції, які матеріали вам подобаються, які не дуже, які вас «чіпляють», а які лишають байдужими. Повідомте нам, що би ви хотіли бачити на сторінках «Нашої громади». Ми готові запровадити нові рубрики, порушити актуальні теми. Переконані: зворотний зв'язок наповнить видання потрібною інформацією, зробить його цікавим і корисним.

Ми завжди на зв'язку!

Тел.: 050-216-00-69, 098-709-89-01, e-mail gazeta@biagr.net.ua

Ми працюємо для вас і дякуємо, що ви з нами!

Редакція.

Повідомляємо, що наступний №26 (101) вийде 28 грудня 2021 року.

Майбутнє громади в надійних руках

Закінчення. Початок на стор. 1

Навчання тривало з 10.00 до 17.00 і було дуже насиченим та інтенсивним. Спочатку досвідчені тренери з ГО «Розвиток громадянських компетентностей в Україні» ознайомили присутніх із основами написання проєктів, а потім дали їм практичні завдання. Учнівські команди мали створити проєктну заявку, підготувати презентацію та захистити проєкт, довівши нагальну потребу його реалізації.

Якщо говорити коротко, то навчання містило мінімум теоретичного й максимум практичного матеріалу. Окрім конкретних знань, які отримали старшокласники під час тренінгу, вони здобули ще й уміння працювати та комунікувати в команді. Цікаво було спостерігати за поведінкою юнаків і дівчат, які попервах були дещо скутими, та поступово включалися в роботу і починали спілкуватися. Декотрі сміливо продукували новаторські ідеї. Відчувалося, що саме вони є (чи, можливо, стануть у майбутньому) справжніми лідерами.

І хоча самі проєкти були підготовлені наспіх і видаються доволі сирими, вони все ж заслуговують на увагу. Хоча би тому, що свідчать про проблеми, які хвилюють нашу молодь. Так, з-поміж запропонованих тренерами тем школярі обрали такі напрямки: фізкультура, спорт, здоров'я; культура та мистецтво; екологія та захист навколишнього середовища; інноваційні технології.

Учнівська команда Білоцерківського ЗЗСО І—ІІІ ступенів підготувала проєкт під назвою «Кімната без гаджетів». Він передбачає створення в навчальному закладі кімнати для відпочинку та емоційного розвантаження всіх учасників освітнього процесу (учнів, учителів та батьків, які, наприклад, відвідують батьківські збори). Учасники тренінгу запланували створити кілька зон: музичну, де будуть музичні інструменти, й кожен бажаючий зможе скористатися ними; психологічну, де можна попити чаю чи поспілкуватися з кваліфікованим психологом (або зробити й те, й те); зону для художників із мольбертами та фарбами тощо. Для фізичних навантажень, які, як відомо, добре знімають стрес, школярі запропонували встановити шведську стінку й стінку для скелелазіння. Головна умова – цілковита відсутність гаджетів.

— Поки що ці ідеї видаються нереальними, та як знати, можливо, в майбутньому така кімната релаксації справді з'явиться в нашому закладі, — говорить заступниця директора Білоцерківського ЗЗСО І—ІІІ ступенів Н. І. Писаренко. *— У нас немає окремих приміщень для занять гуртків образотворчого мистецтва, вокалу тощо, й кімната релаксації могла би вирішити цю проблему.*

Наталія Іванівна високо оцінює навчання, яке організувала громадська організація «Агенція локальних ініціатив» – партнер програми DECIDE.

– Такі тренінги не лише навчають учнів створювати проєкти, а й розвивають уміння комунікувати, працювати в групах, сприяють розвитку ініціативності й підприємливості, формуванню активного, відповідального громадянина з критичним мисленням, який у майбутньому братиме участь в ухваленні рішень у громаді та країні, не боятиметься відстоювати власні ініціативи, – говорить вона. *– Шкільний бюджет участі – це потужний інноваційний інструмент, що дає можливість учнівській молоді відчути демократію в дії.*

Принагідно додамо, що в нашій громаді не бракує активних та ініціативних людей. Так, щороку громада бере участь у конкурсах «Обласний бюджет участі» та «Шкільний бюджет». Однак неабиякою проблемою для просування корисних ініціатив є невміння готувати проєкти. Якщо навчати цьому молодь ще зі шкільної лави, то можна бути спокійним за майбутнє громади.

Учнівська команда Білоцерківського ЗЗСО І—ІІІ ступенів захищає свій проєкт.

Помиляється той, хто вважає сучасну молодь пасивною, легковажною, охочою лише до байдикування та розваг. Насправді молоді люди дуже різні, й серед них чимало розумних, активних і свідомих юнаків та дівчат. Вони краще, ніж представники старших поколінь, усвідомлюють ризики сучасного життя (надмірне захоплення соцмережами, «зависання» в Інтернеті, забруднення довкілля, кліматичні зміни тощо). Молодь набагато мобільніша від людей старшого віку, вона активно відгукується на всі виклики часу. Молоді люди не обтяжені досвідом минулого, тож пропонують свіжі оригінальні рішення.

Зрештою, саме молодим людям жити після нас, тож вони мають право розпоряджатися своїм майбутнім, а отже, і майбутнім нашої громади.

Ніна КОРНІЄНКО.
Фото О. Крилевця.

Обговорювали розвиток освіти

9 грудня відбулося чергове засідання робочої групи, яка розробляє стратегію розвитку освіти.

Її члени (а це посадовці виконавчого комітету, вчителі, батьки, небайдужі жителі громади) спільно напрацьовували шляхи оновлення навчальних закладів та подальшого розвитку шкільної освіти.

Виконком Білоцерківської сільської ради та ветеранська організація глибоко сумують з приводу смерті

найстаршої жительки с. Колосівка (1923 р. н.), учасниці війни, ветерана праці
ЦИКАЛО
Любові Петрівни;

жительки с. Дзюбівщина, учасниці війни, ветерана праці
ПИЛИПЕНКО
Ганни Митрофанівни;

жительки с. Рокита, учасниці війни, ветерана праці
МАЦЬКО
Ганни Олександрівни;

жительки с. Коноплянка, дитини війни, ветерана праці
ДРОБІТ
Ольги Миколаївни;

жительки с. Дзюбівщина, дитини війни, ветерана праці
МИХАЙЛИК
Віри Петрівни;

жителя с. Рокита
ТКАЧЕНКА
Анатолія Григоровича;

жительки с. Красногорівка
ЛИТВИН
Марії Олександрівни

і висловлюють співчуття рідним і близьким покійних.

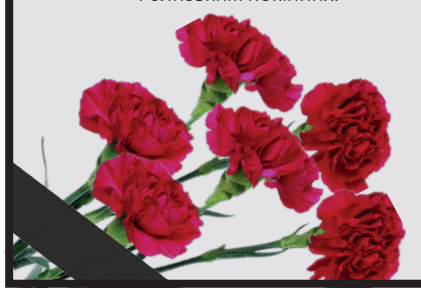

День хустки в Красногорівці

Сьогодні нечасто можна побачити сучасну жінку в хустці. Проте українська хустка здавна є символом жіночності, вірності традиціям, патріотизму. До всього вона вважається потужним оберегом, що захищає жінку від лиха, заздрощів, зради.

7 грудня 2019 року жінки-активістки з Вінниці започаткували Всеукраїнський день української хустки, який мав на меті популяризувати цю частину жіночого національного одягу та відродити національні традиції, продемонструвати нерозривний зв'язок поколінь.

Ініціативу охоче підтримали депутатки, громадські діячки, акторки театру та кіно, викладачки та інші активні жінки з усієї України. Відтоді День української хустки став неофіційним щорічним святом і цього року відзначається втретє.

7 грудня 2021 року своєрідно відзначили свято й небайдужі красногорівські жінки. Того дня працівники Красногорівського сільського будинку культури організували літературну вітальню під назвою «Свято жіночої долі» з Тетяною Домашенко.

Захід присвятили одразу двом жіночим датам: Дню святої великомучениці Катерини й Дню української хустки.

Як і годиться, всі присутні були в хустках. Відкрили літературну вітальню Тетяна Іващенко та Валентина Гаркавець, які виконали пісню «Мамина хустка». Лейтмотивом заходу стали слова поетеси Тетяни Домашенко:

«Я вважала, що вибрала долю,
А насправді – усе навпаки.
То вона мене вибрала, й волю
Полюбила в мені на віки».

Сама Тетяна Михайлівна взяла найактивнішу участь у літературній вітальні й декламувала свої поезії.

Чимало поетичних рядків нашої землячки покладено на музику. На святі вони лунали у виконанні артисток Полтавської обласної філармонії – народної артистки України Наталії Хоменко та заслуженої артистки України Тетяни Садохіної. Правда, у запису з ювілейного вечора Тетяни Домашенко. А Євдокія Костянтинівна Черних уперше заспівала пісню, яку написала на слова Т. Домашенко й присвятила своїй покійній матері.

Формат заходу був обраний невипадково: у Красногорівському будинку культури вже тривалий час діє любительське об'єднання самодіяльних поетів «Благовість».

Завітав у літературну вітальню й краєзнавець Володимир Пилипович Бірук. Він презентував свою книгу про історію Красногорівки, яка нещодавно побачила світ. Поки що єдиний (сигнальний) примірник книги під назвою «Моє село живе і буде жити» він подарував Т. М. Домашенко.

В одному з наступних номерів газети ми обов'язково докладно розповімо про це унікальне видання, над яким краєзнавець працював багато років.

Зінаїда МАТЯШОВА.

Т. М. Домашенко і В. П. Бірук.

Спільне фото на пам'ять: учасники літературної вітальні.

Наталія Лук'янець:
«Ми йшли до цього понад 20 років»

Білоцерківський будинок культури визнано найкращим на Полтавщині та третім по Україні

Сільські будинки культури та клуби у багатьох населених пунктах є єдиними осередками, що задовольняють культурно-дозвіллєві потреби населення та слугують центрами з розвитку народної творчості. Щоб активізувати роботу сільських клубних закладів, в Україні щороку проводять Всеукраїнський огляд-конкурс клубних закладів культури у сільській місцевості.

Звістка про те, що Білоцерківський сільський будинок культури цього року взяв участь у огляді та виборов перше місце в регіональному етапі й третє – у всеукраїнському, швидко облетіла громадою. Проте багато жителів нашого краю, вітаючи працівників Білоцерківського СБК із цілком заслуженою нагородою, навіть не підозрюють, яка титанічна праця передувала цьому визнанню.

– Ми йшли до цього понад 20 років, – говорить директорка будинку культури й за сумісництвом – завідувачка сектору культури, туризму та охорони культурної спадщини Білоцерківської сільської ради Наталія Лук'янець.

Вона очолила будинок культури у Білоцерківці далекого 1999 року. Тоді заклад підпорядковувався відділу культури Великобагачанської РДА, штатний розпис передбачав лише 0,25 ставки директора будинку культури. Ні посади художнього керівника, ні техпрацівника передбачено не було.

– Тоді культура сприймалась як щось другорядне, непотрібне й фінансувалася за залишковим принципом, – говорить Наталія Андріївна. ***– Я отримувала за свою роботу 8 грн у місяць, тож працювала практично на громадських засадах. Більше того, нерідко витрачала зароблене в школі, за основним місцем роботи, на те, щоб привести будинок культури до ладу. Наприклад, наймала людей, щоб прибрали залу після концерту.***

Сама споруда будинку культури багато років не бачила капітального ремонту й була в жалюгідному стані: обдерті стіни, перекошені віконні рами з величезними щілинами, а на додачу – ні опалення, ні освітлення. Правда, останню проблему Н. А. Лук'янець усе ж удалося вирішити: домовилася з енергетиками, що вони встановлять у будинку культури електролічильник та братимуть плату як за встановлений у її домогосподарстві. Й особисто оплачувала спожиту електроенергію.

Людина творча, непосидюча, Наталія Лук'янець зуміла згуртувати навколо себе таких же ентузіастів, як сама, і вони разом готували та проводили різноманітні заходи. Більше того, жінка залучала до роботи друзів, знайомих, які виготовляли реквізит, надавали транспортні послуги, озвучували концерти.

Культурне життя в Білоцерківці ожило, а коли будинок культури перейшов у підпорядкування сільської ради, її перевели на 0,5 ставки директора. Ще через кілька років з'явилося 0,25 посади художнього керівника…

Однак по-справжньому відчутні зміни в культурному житті Білоцерківки відбулися 2010 року, коли до порятунку сільського осередку культури долучився Віктор Володимирович Кордубан. Певну суму коштів виділила Білоцерківська сільська рада, та все ж основні витрати з ремонту приміщення взяло на себе ПП «Білоцерківська агропромислова група».

– Віктор Володимирович Кордубан узагалі був і є для будинку культури постійним рятівним кругом, – свідчить директорка. – ***За будь-якої потреби (поїздки на огляди художньої самодіяльності, організація масових заходів, ремонт закладу, будь-яка матеріальна чи моральна допомога тощо) я зверталася до нього, й він жодного разу не відмовив!***

Після створення 2015 року Білоцерківської ОТГ ситуація відчутно змінилася: влада не лише зберегла мережу культурних закладів, а й подбала про ремонт приміщень та подальший розвиток культури. Було збільшено штат працівників, що зумовило появу нових творчих колективів. Сільська рада належним чином фінансує галузь: закуплено нові костюми, музичні інструменти, апаратуру тощо, постійно поповнюється бібліотечний фонд. І хоча заробітні плати культпрацівників лишаються невисокими, та виплачують їх вчасно. Не останню роль відіграє й моральний фактор: люди відчувають повагу до себе, до своєї професії, й це стимулює до подальшого творчого пошуку.

– Ми постійно відчуваємо підтримку сільської ради й особисто сільського голови І. В. Лещенка, – зізнається Наталія Андріївна. ***– Він завжди заохочує участь у конкурсах, фестивалях і надає транспорт. Завдяки Іванові Васильовичу наші артисти побували в багатьох містах України і навіть за кордоном.***

На сьогодні штатним розписом Білоцерківського сільського будинку культури передбачено 6 посад (разом із технічними робітниками). Творчих працівників четверо: директор Наталія Лук'янець, художній керівник Валентина Моспан, хореограф Світлана Грищенко, звукооператор Сергій Таран. Усі вони великі професіонали своєї справи, й, здавалося, цілком могли би заспокоїтися та спокійно працювати: готувати заходи до свят, а в перервах між ними трохи «розслаблятися».

На сцені – запальні «Кумоньки».

Однак для залюблених у свою справу людей така постановка питання неприйнятна. Працівники Білоцерківського СБК звикли викладатися на повну, тож прагнуть у всьому бути найкращими: якщо готувати концертний захід, то неодмінно оригінальний і неповторний, якщо День села – лише масштабний і не схожий на інші. Вони придумують та сміливо беруться за ідеї, на які не наважуються інші. Вони слугують за приклад своїм колегам із сусідніх закладів культури і в разі потреби охоче підставляють їм плече: допомагають писати сценарії, підбирають репертуар чи музичний супровід, проводять дискотеки… Це складно й відповідально, та, як показує практика, виконання надскладних завдань дає найбільший емоційний заряд. А для творчих та амбітних людей отримувати його вкрай необхідно.

– На базі Білоцерківського будинку культури працюють різножанрові аматорські колективи, які об'єднують понад 100 аматорів, – пояснює Н. А. Лукянець. ***– Культпрацівники ретельно вивчають запити й потреби односельців щодо впровадження нових форм роботи. Вони приділяють велику увагу національно-патріотичному вихованню, організації дозвілля різновікових груп населення.***

Плідна співпраця об'єднує заклад культури і ветеранську організацію: для ветеранів праці, людей поважного віку організовуються та проводяться тематичні заходи, для молоді – дискотеки, різноманітні молодіжні програми. Традиційними формами роботи стали конкурсно-розважальні програми, вечори сімейного відпочинку, зустрічі з цікавими людьми. У Білоцерківському СБК відбуваються також фольклорні свята, свята народного співу, обрядові дійства до Різдвяних та Великодніх свят, оформлено етнографічні куточки.

– Заходи, які відбуваються в Білоцерківському СБК, завжди збирають повні зали, – веде далі директорка закладу. ***– На них охоче приїжджають культпрацівники з інших громад – перейняти досвід. Неодноразово були й представники Полтавського обласного центру народної творчості, більше того, в Білоцерківці проводили всеукраїнський семінар директорів центрів – вони теж переймали наш досвід.***

Наталія Лук'янець і Василь Моспан виступають на Дні села Білоцерківка.

На території Полтавської області функціонує близько 700 сільських закладів культури, однак для участі в цьогорічному огляді-конкурсі подали документи лише кілька десятків. Звичайно, багатьом просто нічого представити в якості здобутків: їхні творчі колективи не беруть участі в обласних чи всеукраїнських конкурсах, фестивалях тощо, а якщо й беруть, то не перемагають… До всього, на регіональний етап огляду-конкурсу (він тривав із травня по вересень) треба було подати докладну презентацію, зокрема інформаційні довідки про всіх працівників та творчі колективи, підготувати змістовне відео. Одне слово, треба було «напружуватися», й, певно, багато клубних закладів це спинило. Та тільки не Білоцерківський СБК.

Усі заходи в Білоцерківці – оригінальні й неповторні. На святі з нагоди Дня незалежності відбувся парад патріотичних дитячих візочків.

Дитячий майданчик біля будинку культури споруджено коштом ПП «БіАГР».

Левову частку роботи з підготовки презентації взяла на себе Н. А. Лук'янець. Власне, й задум подати документи на конкурс належить їй. Неоціненну допомогу (зокрема в підготовці відео) надали Тетяна Іващенко та Сергій Таран.

Відео про здобутки Білоцерківського СБК справді вражає. Ось оператор (а з ним і глядачі) переступає поріг закладу й потрапляє у світле й затишне приміщення: фойє з конференц-залою на 40 місць, де є телевізор, мультимедійна система для показу фільмів для дорослих та дітей. Ось заходить до великої глядацької зали на 400 місць, де встановлено сучасне музичне та світлове обладнання, а на сцені вмонтований відеопроектор. Прямує далі й потрапляє до сучасної спортивної зали, де є необхідний спортивний інвентар, після цього – до тренажерної кімнати, душових кімнат і туалетів… Далі – кімнати гурткової роботи, музей і бібліотека з комфортними умовами для користувачів, доступний безкоштовний інтернет та три комп'ютери для відвідувачів.

Не менше вражає й екскурсія прилеглою до будинку культури територією, де розміщені зона відпочинку з фонтаном, дитячий майданчик із різноманітними гойдалками й каруселями, спортивний майданчик із сучасними тренажерами та міні-футбольне поле. Це – подарунок рідному селу від ПП «БіАГР» та його засновника Віктора Володимировича Кордубана, який інвестує значні кошти в розвиток громади.

Переконливі здобутки творчих колективів Білоцерківського СБК, а також благоустрій приміщення та прилеглої території не лишилися непоміченими, й журі визнало заклад переможцем регіонального етапу огляду-конкурсу та рекомендувало для участі у другому (заключному) етапі Всеукраїнського огляду–конкурсу клубних закладів у сільській місцевості. У ньому взяли участь заклади-переможці з 21 області України. Білоцерківський СБК посів почесне третє місце. Підсумки конкурсу оголосили під час обласних урочистостей із нагоди Дня працівників культури та аматорів народного мистецтва (9 листопада).

– Це – вагоме визнання, яке окрилює та спонукає працювати ще краще, – вважає Наталія Лук'янець. І додає:

– Користуючись нагодою, хочу подякувати людям, які багато років разом із культпрацівниками примножували здобутки Білоцерківського СБК. Це аматори Валентина Таран, Любов Міщенко, а також Катерина Шарай, яка неодноразово здобувала вагомі перемоги на всеукраїнських конкурсах. Трохи пізніше до них долучилися Валентина Кравчун, Надія Трускало, Людмила Чепракова, Любов Каленчук, Анжела Кожемяка. За станом здоров'я вже не відвідують колективи Ніна Бондар та Валентина Олешко. Окрасою концертів стали солістки Тетяна Палій та Галина Ганусинець, незрівнянний Богдан Мелексенко, ведучий Сергій Шатлов. І, звичайно ж, окрема подяка учасницям танцювального колективу «Кумоньки»: Аліні Михайлик, Тетяні Кравчун, Ользі Хавер, Оксані Мартинюк. Висловлюю щиру вдячність батькам дітей, які відвідують гуртки на базі СБК. У нас ростуть дуже талановиті діти, вони залюбки займаються творчістю й щоразу біжать у будинок культури, як до себе додому. А батьки підтримують їх і морально, й матеріально, зокрема придбають костюми, виряджають у поїздки… Заслужений працівник культури України Василь Моспан працює на базі іншого клубного закладу, але постійно долучається до заходів, які організовують та проводять працівники Білоцерківського СБК. Одне слово, визнання Білоцерківського СБК – це наша спільна заслуга.

Зінаїда МАТЯШОВА.

Білоцерківці виповнилося 375 років

Так вважає краєзнавець, завідувач народного музею с. Білоцерківка Михайло Олексійович Сизоненко. І навіть називає конкретну дату дня народження села: 30 жовтня.

– Нещодавно в одному з інтернет-видань я знайшов дуже важливу інформацію, невідому раніше, – розповідає історик. *– Автор Сергій Щербій, посилаючись на запис від 12 січня 1633 року в Київських гродських книгах, пише: «Шляхтич пан Ян (Іван) Клосинський займався дуже поважною державною справою – організовував промисел селітри, яка в ті часи використовувалась для виробництва пороху... Отож нічого дивного, що Іван (Ян) Клосинський мав досить винятковий статус «слуги королівського» і міг «пролобіювати» особисті інтереси. 20 вересня 1630 року у Варшаві з'явився королівський акт про надання Яну Клосинському та його дружині Єлізаветі (Ельжбеті) Вишковській «пустого урочища Богачка» «з ґрунтами, полями званими Балакліка і Рудка, до тієї пустоші Богачка виміряними» в «адміністрації Миргородській». Привілей на статус містечка для Богачки той самий Я. Клосинський отримав 20 березня 1637 року».*

Сергій Щербій розповідає про ймовірних потомків Яна Клосинського. Так, у реєстрі 1649 р. у Миргороді зафіксований Мисько Клосинський. Згодом серед старшини у козацькому війську зустрічається вже прізвище Глосинський. Наприклад, Юрія Хмельницького підтримували вихідці з Миргородського полку Василь і Андрій Глосинські. Василь деякий час був навіть генеральним писарем. Уже як полковник отримав від Яна Казимира містечко Балаклію.

Проте повернемося до власника Багачки Яна Клосинського. Йому був наданий привілей на закладення в слобідці Білоцерківка (на кордоні Багачанської маєтності) містечка. Документ виданий у Варшаві 30 жовтня 1646 року.

Отже, цю дату можна вважати часом офіційного заснування містечка Білоцерківка. То виходить, що відповідно до цього документу Білоцерківці нещодавно виповнилося 375 років!

Звісно, з цим твердженням можна посперечатися, адже від моменту видачі документа до появи населеного пункту минув деякий час. Та все ж без сумніву одне: с. Білоцерківка має давню й цікаву історію. Про це – в розповіді Михайла Олексійовича Сизоненка нижче.

Одна з експозицій народного музею с. Білоцерківка.

Пам'ятаючи історію, повертаємося до духовних начал

М. О. Сизоненко проводить екскурсію музеєм с. Білоцерківка.

Прекрасне нині село Білоцерківка! Мабуть, красивим воно було й у глибоку давнину – тоді, коли ще було козацькою слобідкою (друга чверть XVII ст.), сотенним містечком (із 1668 року), волосним містечком (із 1797 року), райцентром (із 1923 року).

...Чимало води збігло у Псли і його притоках, багато поколінь змінилося за сотні літ на землях Білоцерківки й навколишніх сіл. Відійшли в інший світ наші старші попередники, які володіли цінною інформацією про події минулого. Багато втрачено з того, що було основою тодішнього життя, культури, духовності, звичаїв і традицій. Не все зберіглося з тих часів, і виною тому війни та їхні наслідки, соціальні потрясіння й різкі зміни влад, швидкоплинний біг історії – такий стрімкий, інколи суперечливий, коли в гонитві за уявними ідеалами руйнувалися одвічні основи життя, зносилися будівлі, церковні храми, викорінювалися обрядові традиції.

Лише тепер ми намагаємося збагнути ці втрати, повертаємося до духовних начал, церкви, віри, народної мудрості – усього того, що складало основу життя наших предків.

Однак не все забулося, адже передавалося від батьків до дітей, а дещо зі створеного людськими руками зберіглося до наших днів. Такими пам'ятками історичного минулого в нашому селі є давні споруди: будівлі нинішньої сільської ради, збудованої 1914 року земської школи (тепер тут функціонує заклад загальної середньої освіти I—III ступенів) та старий занедбаний будинок неподалік сільської ради – ймовірно, колишнього царського училища.

Село працьовитих людей

Коли після закінчення історичного факультету Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка 1981 року я розпочинав свою педагогічну діяльність, Білоцерківка була красивим і багатолюдним, добре знаним в окрузі селом. Люди відзначалися своєю працьовитістю, трудилися з великою віддачею на місцевому молокозаводі, в колгоспі «Жовтень», Псільському лісництві, в багатьох закладах освіти, охорони здоров'я та торгівлі. Про їхні трудові досягнення писали районна та обласна газети, повідомлялося через місцевий радіовузол.

У селі діяли автостанція, пошта, ощадна каса, телефонна станція (вузол зв'язку охоплював понад 160 абонентів), водогін, будинок людей похилого віку, дитячий садок, ветдільниця, аптека, дільнична лікарня, яка мала поліклінічне та стаціонарне відділення, швейна майстерня-вишивальна ім. Клари Цеткін, три магазини, чайна, контора споживчої кооперації, сільська баня. До послуг людей були обмінний пункт і колгоспний млин у Коноплянці. Були прокладені вуличні тротуари і асфальтована дорога.

У Будинку культури під керівництвом учителя музики і художнього керівника Івана Олександровича Ткаченка діяв хор ветеранів, працювали гуртки художньої самодіяльності, духовий оркестр. На високому мистецькому рівні організовувалися свята сіл Білоцерківка, Коноплянка, Лугове, готувалися театральні вистави. Часто відбувалися базари і ярмарки.

Викладання історії, географії, правознавства та інших предметів я поєднував із краєзнавчою роботою. Керував загоном «Пошук» у Білоцерківській загальноосвітній школі I—III ступенів, пошуково-дослідницькою роботою учнів.

Знайомство з жителями села і їхні спогади-розповіді про голод 1932—1933 рр., Другу світову війну, поїздки і робота з документами Полтавського державного архіву збагатили мої знання про минуле Білоцерківки і навколишніх сіл.

У 1970 році в Будинку культури було створено музей села. Його експонатами стали фото, документи та старожитності, які приносили самі жителі Білоцерківки й навколишніх сіл. Так, Володимир Прокопович Тур із Кручі віддав до музею ткацький верстат, що був у їхній родині.

На жаль, музей кілька разів переносили з одного місця на інше: деякий час він розташовувався в сільраді, потім у школі, а кілька років тому, після того, як В. В. Кордубан допоміг відремонтувати сільський будинок культури, музей знову повернувся в заклад культури. На жаль, при переїздах та неналежному зберіганні чимало цінних експонатів було втрачено. Зараз фонди музею, який я очолюю на громадських засадах, налічують понад 1000 експонатів.

Учнівський та викладацький склад Білоцерківського двокласного зразкового училища. Між 1900 і 1917 рр.

Час занепаду й руйнації

На початку 90-х років у країні почалися економічні катаклізми. Із розпаюванням земель розбиралися колгоспні будівлі, магазини, інші споруди. Ресторан «Сосновий бір», що був окрасою Білоцерківки, перетворився на руїну. Тепер він зіяє вибитими віконними рамами й шибками, відсутні двері, розібрана покрівля. А яка там була краса! В інтер'єрі приміщень було багато високохудожніх панно і предметів декоративно-прикладного мистецтва (зокрема різьблення по дереву), що вдало доповнювали один одного. Навіть заїжджі іноземні туристи дивувалися красі ресторану, розташованого поряд із автостанцією. І все це пропало, знищене...

У Бірках зник великий птахокомплекс обласного значення, люди залишилися без роботи. У Коноплянці й Луговому не стало тваринницьких приміщень, де утримувалася велика кількість ВРХ і свиней. Навіть бетонні плити із силосних ям витягли.

У Красногорівці до останньої цеглини розібрали сільський клуб, тепер на його місці – базарна площа, а самодіяльним аматорам сцени доводиться проводити репетиції та концерти в приміщенні школи.

Так створеного людськими руками раптом не стало. Зате з того майна розбагатіли окремі ділки. Тепер, мабуть, не одна цеглина чи бетонна плита з громадських будівель працює на їхню розкіш. А в багатьох сусідніх селах, розташованих подалі від траси, зберіглися колгоспні ферми й сільські клуби, бо там, мабуть, переміг здоровий глузд і піклування про майбутнє.

А ось факти із сьогодення: заїжджі «любителі старовини» за безцінь скуповували в наших селах вишиті полотняні сорочки, рушники, інші старовинні речі, а також монети, нагороди. Люди несли їм усе це, сподіваючись на великі гроші. Та де там! Їх знову обдурили, як це вже було із приватизаційними сертифікатами та земельними паями. Тепер ні дивідендів, ні грошей, бо все пішло в кишеню шахраям. Ось така гірка правда.

Часто спостерігаємо і таке: коли хата залишається без господаря, невдовзі там з'являються злодії або «металісти». Деякі нероби, ласі до легкої наживи, часто полюють на такі оселі. Після них лишається вже звична картина: вибиті вікна, двері, вкрадене майно колишніх господарів.

Старожили кажуть, що такого не траплялося навіть у післявоєнний період, коли люди після вигнання фашистів неабияк бідували. Однак повага до чужої праці, чесність та совість не дозволяли зазіхати на чуже майно.

Завдяки небайдужим людям фонди постійно поповнюються

Є й позитивні приклади, варті похвали. Ось хоча б такий. Ніна Василівна Овчаренко після закінчення Білоцерківської середньої школи у повоєнні роки здобула медичну освіту, захистила кандидатську дисертацію й довгий час працювала в Донецьку. А коли вийшла на заслужений відпочинок, разом зі своїм чоловіком повернулася на батьківщину і проживала на Кручі.

Ніна Василівна зробила добру справу для села: записала спогади своєї тітки Олександри (Саньки) Федотівни Семергей про голод 1932—1933 рр. Вона назвала прізвища та імена 55-х жителів Кручі, убієнних голодом. Ці спогади – важливі свідчення злочинів місцевої влади щодо селян у ті страшні роки.

Санька Федотівна розповіла також, як вона врятувала єврейського хлопчика Гришу Смоляренка, який разом зі своїм старшим братом восени 1941 року прибився до їхньої хати. Прихистивши його в себе і назвавши своїм сином, Семергеї врятували дитину від фашистської розправи. При цьому вони неабияк ризикували, адже будь-хто із сусідів міг донести на них у поліцію. Однак ті в один голос заявили, що Гриша не єврей, і підписалися в цьому.

Понад 10 років тому вчителька української мови і літератури Ольга Іванівна Мироненко передала в сільський музей світлину, яка довгий час зберігалася в її сім'ї. Це фото сторічної давнини, виготовлене десь між 1900 і 1917 роками, доброї якості. На ньому зображений учнівський та викладацький склад Білоцерківського двокласного зразкового училища Міністерства народної освіти, яке було започатковане і діяло в містечку Білоцерківці ще з 1840 року.

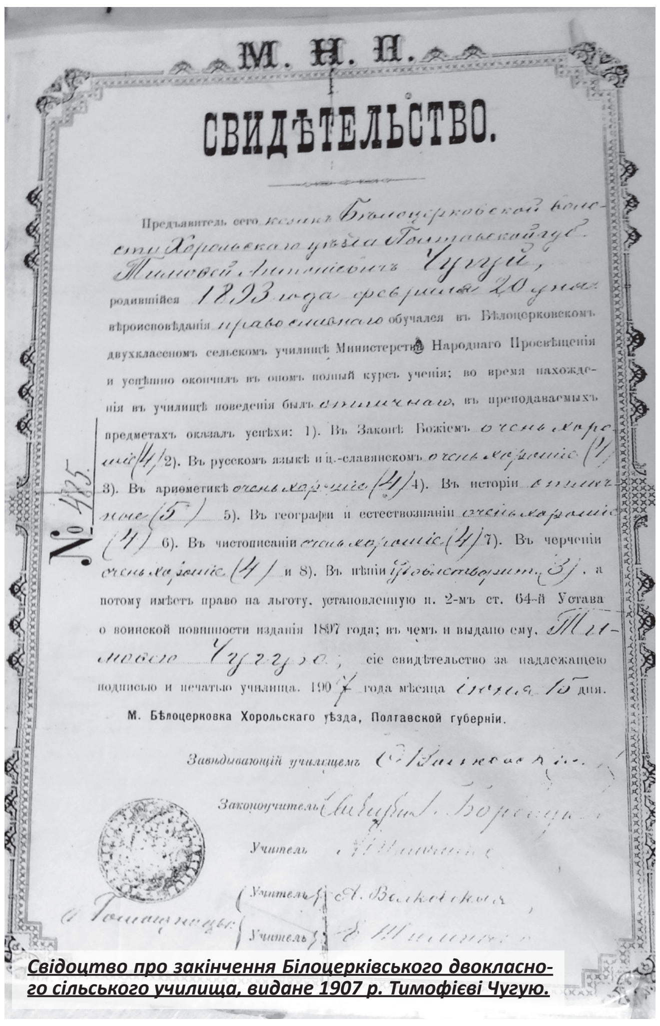

М. Н. П.

СВИДѢТЕЛЬСТВО.

Предъявитель сего козакъ Бѣлоцерковской волости Хорольскаго уѣзда Полтавской губ. Тимофей Антипьевичъ Чугуй, родившійся 1893 года февраля 20 дня, вѣроисповѣданія православнаго обучался въ Бѣлоцерковскомъ двухклассномъ сельскомъ училищѣ Министерства Народнаго Просвѣщенія и успѣшно окончилъ въ ономъ полный курсъ ученія; во время нахожденія въ училищѣ поведенія былъ отличнаго, въ преподаваемыхъ предметахъ оказалъ успѣхи: 1). Въ Законѣ Божіемъ очень хорошіе (4/) 2). Въ русскомъ языкѣ и ц.-славянскомъ очень хорошіе (4/) 3). Въ ариѳметикѣ очень хорошіе (4/) 4). Въ исторіи отличные (5/) 5). Въ географіи и естествознаніи очень хорошіе (4/) 6). Въ чистописаніи очень хорошіе (4/) 7). Въ черченіи очень хорошіе (4/) и 8). Въ пѣніи удовлетворит. (3/), а потому имѣетъ право на льготу, установленную п. 2-мъ ст. 64-й Устава о воинской повинности изданія 1897 года; въ чемъ и выдано ему, Тимофею Чугую, сіе свидѣтельство за надлежащею подписью и печатью училища. 1907 года мѣсяца іюня 15 дня.

№ 485

М. Бѣлоцерковка Хорольскаго уѣзда, Полтавской губерніи.

Завѣдывающій училищемъ

Законоучитель

Учитель

Учитель

Учитель

Свідоцтво про закінчення Білоцерківського двокласного сільського училища, видане 1907 р. Тимофієві Чугую.

Церкви Білоцерківки

Розповідаючи про минуле Білоцерківки, не можна не згадати її церкви. Вони були духовною святинею й чудовою архітектурною окрасою населеного пункту.

У різні часи діяли такі церкви:

Архангело-Михайлівська (Березівська), вона розташовувалася на місці ПП «БіАГР», кілька разів перебудовувалася із 1744 до 1865 р.;

Кладовищна Свято-Покровська, її ще називали церквою панів Базилевських, була збудована 1864 р. і освячена 30 листопада 1865 р., місцезнаходження – нинішнє Кутівське кладовище. У закладенні та будівництві церкви значну роль відіграв нащадок Базилевських – надвірний радник Олександр Петрович Базилевський;

Воскресенська церква – знаходилася там, де нині парк Перемоги, дерев'яна на кам'яному фундаменті, після ліквідації Успенської церкви у 1872 році стала головним парафіяльним храмом.

У післявоєнні роки в невеликій пристосованій споруді поряд із учительським будинком – старій церковній сторожці, де колись жив священник Воскресенської церкви – ще відправлялися служби. Влада

Ще один цінний експонат музею: фото Воскресенької церкви, вона була на місці, де зараз парк Перемоги.

Картина нагадує урочистості. Можливо, це святкування останнього дня занять чи випуску. На фото – 21 учень і п'ятеро викладачів. Усі хлопчики – у формі, на бляхах ременів чітко видно напис «БНУ» (тобто Белоцерковское начальное училище). Кімната прикрашена гілками й квітами (можливо, до свята Трійці), вгорі видно портрети царської сім'ї.

На звороті твердої обкладинки – особиста печатка фотографа з таким написом: «м. Белоцерковка, Хорольск. уезд. Полтав. губ. Фотограф С. Я. Мацько».

Нині покійний житель с. Коноплянка Юрій Михайлович Арендаренко передав у музей рідкісну книгу «Українські народні пісні», видану 1955 року, з дарчим написом та спогадами про навчання в Білоцерківській середній школі в 1943 році – одразу після визволення від німецької окупації, а також списки вчителів, які працювали в ті важкі післявоєнні роки.

Завдяки небайдужим односельцям фонди музею постійно поповнюються. Цими днями Катерина Василівна Щербань передала в музей грамоту архієрископа Полтавського і Кременчуцького, якою була нагороджена 2007 року.

2018 року при облаштуванні Кутівського кладовища був знайдений надгробок із сірого граніту. На ньому зберігся вирізьблений напис:

*«Эмилія Венедиктовна
Малама
род. 25 июня 1839 і умерла
25 сентября 1913 г.»*

Ніхто не знав, на чиїй могилі був установлений цей надгробок. Це так би й залишилося таємницею, якби родина Арендаренків-Нечаїв, дізнавшись про знахідку, не надала мені копію (оригінал документу зберігали в сімейному архіві ще їхні батьки) Заповіту від 24 вересня 1913 року удови підпоручика Емілії Венедиктівни Малами.

Зі змісту цього документа видно, що помістя й майно знатної удови були оцінені в 40 тисяч царських рублів. У володінні Малами, яка проживала в Білоцерківці, було понад 70 десятин землі (1 дес. землі = 1,09 га).

іменувала його молитовним будинком.

Призначений Полтавською єпархією 1964 року священик Петро Захарович Остапенко 17 грудня, в день пам'яті святої великомучениці Варвари, провів тут першу службу.

Про цю людину варто розповісти більше. 40 років отець Петро своїм словом і добрими справами утверджував духовність. Колишній фронтовик (служив у повітряно-десантних військах, мав на особистому рахунку 18 стрибків із парашутом у бойових умовах), інвалід II групи отець Петро користувався великим авторитетом серед населення. За бойові заслуги й героїзм на фронті він був нагороджений медалями «За відвагу», «За взяття Відня», орденами Великої Вітчизняної війни II ступеня і «За мужність», а за церковні діяння – Патріаршою грамотою, орденом Князя Володимира III ступеня та ін. Помер 24 жовтня 2019 року. Похований у м. Хорол. Ім'я П. З. Остапенка внесене до книги «Видатні люди Великобагачанщини» (книга третя, 2020 р.)

Отець Петро неодноразово порушував клопотання перед місцевою і районною владою про те, щоб у центрі Білоцерківки, на місці зруйнованої Воскресенської церкви збудувати новий храм, гідний величних попередніх церков. Зрештою влада пішла на поступки й дозволила розпочати будівництво храму, але… на окраїні села. За два роки зусиллями настоятеля церкви й прихожан Храм Божий був зведений та освячений 14 жовтня 1966 року. Тепер це діюча **Свято-Покровська церква.**

То чи не слід усе ж гуртом, усією громадою, збудувати в центрі села величний храм, який стане справжньою окрасою Білоцерківки, продовжить справу своїх попередниць і багато років служитиме людям?

Зараз село прикрашають триповерхова архітектурна споруда – адмінбудинок ПП «БіАГР», будинок культури, будівля ЦНАПу й центру первинної медико-санітарної допомоги, а також Псільське лісництво.

**М. О. СИЗОНЕНКО,
завідувач народного музею
с. Білоцерківка, краєзнавець.**

Тисяча за вакцинацію

День святого Миколая (19 грудня) – одне з найулюбленіших свят малюків, адже цього дня вони зазвичай отримують подарунки.

Після 19 грудня українська влада пообіцяла подарунки й громадянам, які отримали дві дози вакцини від коронавірусу. Таку ініціативу 15 листопада озвучив Президент України Володимир Зеленський. Він заявив, що з 19 грудня 2021 року по 18 грудня 2022 року всі українці, які вакцинувалися до і після 19 грудня, за допомогою застосунку «Дія» зможуть отримати на спеціальні банківські рахунки по 1000 грн. Ці гроші вони не зможуть взяти готівкою, проте зможуть заплатити за певні покупки. Жодних податків на ці кошти нараховуватися не буде.

Справа в тому, що чимало наших співвітчизників, отримавши перше щеплення, не поспішають робити друге. Вочевидь, вони вакцинувалися лише для того, щоб отримати «жовтий» ковід-сертифікат. Отож українська влада й вирішила діяти не лише батогом (обмежуючи пересування невакцинованих та вакцинованих однією дозою), а й пряником, заохочуючи щеплених двома дозами.

Утім, глава держави уточнив, що ця програма запроваджена передовсім для підтримки бізнесу. Тож витратити подаровану тисячу гривень можна буде лише на окремі напрямки бізнесу, які найбільше постраждали від карантинних обмежень. Можна купити абонемент до спортзалу, квитки в театри й кінотеатри, авіа- і залізничні квитки, а також книги. Згодом глава держави доповнив цей список: громадяни віком 60+ зможуть уже з січня витратити тисячу гривень на соціальні потреби, зокрема на купівлю ліків.

Тестове випробування програми «єПідтримка», в рамках якої відбуваються виплати, відбулося 13 грудня. Увечері програма дала збій, та наступного дня відновила роботу.

За рахунок перевиконання держбюджету на виплати двічі вакцинованим виділено 8 млрд грн. Подати заявку можна через мобільний застосунок «Дія». Зробити це через портал «Дія» не вдасться.

На сьогодні до програми «єПідтримка» приєдналося шість банків (Monobank, Альфа-банк, А-Банк, ПриватБанк, Укргазбанк, Ощадбанк), але їх список розширюватиметься.

Як повідомив ПриватБанк, оформити віртуальну картку дуже просто: треба зайти у Приват24, обрати вкладку «Гаманець», натиснути меню «Додати» та вибрати картку «єПідтримка». Після підписання заяви на відкриття картки – натиснути кнопку й відправити дані в Дію.

Щоб отримати гроші цього року, заявку необхідно подати до 29 грудня. За умовами програми, картка «єПідтримка» діятиме 4 місяці з дня отримання коштів. Після цього невикористані кошти повернуть державі.

Запровадивши виплату грошей, влада сподівається не лише підтримати бізнес та заохотити українців щепитися від ковіду, а й «навернути» їх до користування застосунком «Дія». А ось як бути людям, які не мають смартфонів і не можуть скористатися застосунком, в уряді ще не вирішили. Поки що лише обіцяють знайти альтернативні способи.

Шахраї не дрімають

А ось шахраї, на відміну від урядовців, не зволікають і вже придумали новий спосіб видурювання грошей у довірливих співвітчизників.

Ще до старту нової програми українці стали отримувати на телефони повідомлення. Від імені МОЗ їх просять надіслати номер своєї банківської карти й інші персональні дані – нібито для отримання тисячі гривень за повний курс щеплення.

«Міністерство не формувало й не надсилало громадянам жодних повідомлень», – заявив міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко.

Пандемія коронавірусу закінчиться 2022 року, але розслаблятися не варто…

Такий позитивний прогноз зробили в американському інвестиційному банку JPMorgan, повідомляє інформагентство «Reuters».

На чому базувалися прогнози аналітиків, у Reuters не кажуть. Проте запевняють, що наступного року завдяки вакцинації та інноваціям у медицині людству удасться на певний час забути про світову пандемію.

У JPMorgan вважають, що наступного року світова економіка матиме змогу повністю відновитися. *«2022 рік стане роком повного глобального відновлення, припинення пандемії та повернення до нормальних економічних і ринкових умов, які ми мали до спалаху COVID-19»,* -- заявили в банку.

Водночас деякі науковці застерігають, що пандемія COVID-19 – далеко не остання в історії людства. Тож «розслаблятися» не варто: вже за кілька років ми можемо зіткнутися з новою хворобою й новою пандемією, причому вони будуть значно серйознішими, ніж нинішня, й заберуть ще більше життів.

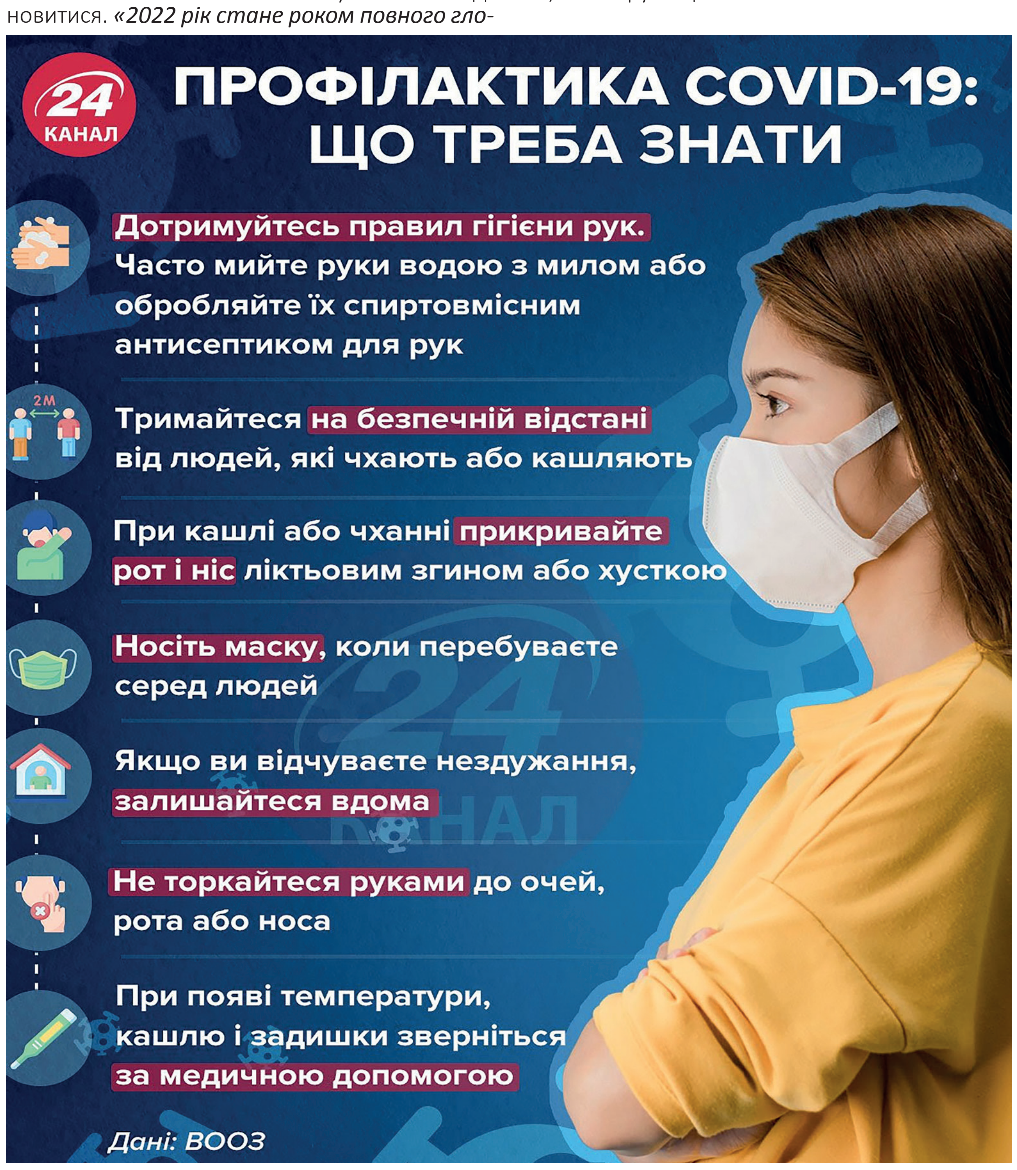

Іван Мацько: «Жити ніколи було – весь час працював!»

Іван Степанович Мацько з Мостовівщини – худорлявий привітний чоловік, який на свої роки виглядає доволі жвавим, швидко рухається, швидко говорить, дотепно реагує на наші компліменти. Правда, трохи недочуває, та й мова почасти невиразна. Проте легко погоджується поговорити з нами, щоб розповісти про своє життя. А розповісти чоловікові є про що, адже 10 грудня йому перевалило вже на дев'ятий десяток.

Він народився наприкінці лихопомного 1941 року в рідній його серцю Мостовівщині.

– При німцях мене мама народила, 10 грудня, – згадує Іван Степанович перекази неньки. *– Правда, непогані німці були. Вони жили в нашій хаті, їли, пили, а недоїдки залишали, ще й пригощали маму: «Кушай, мутер!»*

Батька, Степана Теофановича, з початком війни забрали на фронт, та він вижив, повернувся додому поранений і з перебитою ногою. Із дружиною Лукією Опанасівною вони народили й виховали восьмеро дітей. Найстарша дочка була 1926 року народження, найменший син – 1948 року. Іван був у сім'ї шостим. Як вижили у голодні роки 1933-го та 1947-го?

– Вибирали гнилу картоплю з кагатів, носили матері. А вона вимивала з тієї гидоти крохмаль та ліпила оладки. А ще хліб пекли з кукурудзяного дертя... Ото жизнь була! – сумно вигукує мій співрозмовник.

Життєві контрасти запам'ятовуються краще, ніж одноманітні буденності, тим більше, що чоловікові є з чим їх порівнювати.

– А при Брежнєві ловко було жити! – порушує хронологію подій Іван Степанович. – *При Брежнєві пішов до голови колгоспу, що треба попросив, і тобі дадуть зразу. Бо тоді партія правила! Я хоч і не був у партії, та коли хату будував – мені все давали, що треба… А послідньє врем'я трудно стало жити. Особливо послідні два годи…*

Шкільні роки минули поза школою

Повоєнні шкільні роки запам'яталися Іванові Степановичу відсутністю елементарного учнівського приладдя: ручок, олівців, зошитів, навіть чорнильниць. Чорнила виготовляли з бузини, за ручки правило перо з гусака, правда, потім з'явилися металеві учнівські пера, які прив'язували до заструганих паличок.

– У мене була фарфорова чорнильниця-невиливайка. Я носив її до школи з собою. Тільки вона чомусь повсякчас проливалася. Як починаються холоди, випаде сніг, стає слизько. Поковзнешся, впадеш – і чорнила виливаються тобі в торбу!

У перший клас Іван пішов 1949 року. Мостовівщинську школу спалили німці, тож заняття проводилися по хатах – то в одній, то в іншій. Першачків 1941 року народження було в класі 18 душ. А коли у 1954 році у Мостовівщинську семирічку прийшли учні з Вишарів і Корнієнок, дітей побільшало до 42 чоловік у класі. За однією партою мостилися по троє…

У 1955 році будівля школи в Мостовівщині була нарешті відбудована, але вчитися у відновленому навчальному закладі Іванові Мацьку довелося лише рік. Після семи класів 14-літнім підлітком Іван пішов працювати у колгосп.

– Яку роботу довіряли? На конях працював, воду возив на поля, сіно скирдував... Як виповнилося 18 років – працював фуражиром. А в 1960 році мене забрали в армію.

Армійські спогади і перший трактор

Служив молодий новобранець у Німеччині, в інженерних військах. Солдатів навчали проведенню інженерної розвідки в місцях дислокації противника, фортифікаційному обладнанню позицій та районів розгортання пунктів управління. Разом із товаришами по службі Іван осягав науку влаштування переходів через перешкоди, обладнання та утримання переправ, розмінування місцевості, маскування об'єктів, влаштування та утримання інженерних загороджень. Та найбільше вразив молодого бійця тодішній рівень життя у переможеній країні.

– Які міста в них були! Які будиночки! Високі, під черепицею… Чистенькі, яскраві, акуратні. Куди там нашим… Сильно жили німці, не те, що ми, переможці.

Додому Іван повернувся в грудні 1963 року. Тодішній голова колгоспу «Вітчизна» Сидір Іванович Костенко запропонував юнакові освоїти професію тракториста й направив на навчання в село Лазірки Оржицького району. Пів року Іван навчався там у місцевому профтехучилищі, яке успішно закінчив, одержавши почесну спеціальність тракториста-машиніста.

І. С. Мацько.

До трактористів тоді була особлива увага й шана. Незважаючи на те, що з часу останніх залпів страшної війни минуло 20 років, держава гостро потребувала молодих кадрів сільських механізаторів. Саме на них покладалася надія підняти сільське господарство з колін, нагодувати країну. Передових механізаторів прославляли по телевізору, писали про них у газетах, складали про них пісні:

«Мы железным конем
Все поля обойдем —
Соберем, и посеем, и вспашем.
Наша поступь тверда,
И врагу никогда
Не гулять по республикам нашим!»

Іванові Мацьку довірили знаменитий гусеничний трактор Т-38. Той самий, який використовувався як транспортний засіб на дрейфуючій станції у льодах Північного льодовитого океану.

– Я проробив на ньому 4,5 роки. Сіяв цукрові буряки, проводив міжрядний обробіток, восени збирав той буряк... Узагалі це універсальний трактор, усе може робити.

Вечірня школа і курси шоферів

Водночас молодий тракторист навчається у старших класах вечірньої школи, яка працювала у приміщенні Мостовівщинської загальноосвітньої школи. Вечірню школу тих часів ще називали школою робітничої молоді, й відвідувало її доволі багато учнів зрілого віку. Пам'ятаєте фільм «Весна на Заречной улице»? І пісню «Когда весна придет, не знаю», яка стала лейтмотивом фільму? Непростості стосунки дорослого учня й молодої вчительки – цілком реальний сюжет тих часів. Була нагальна потреба у швидкому відновленні освіченого людського ресурсу, тому вечірні школи (як у містах, так і в селах) відвідувало багато людей.

Зрозуміло, що зрілим «тьотям і дядям» часто не до вподоби було вечірнє сидіння за партами, особливо тоді, коли вдома на них чекали свої діти. Тому керівникам колгоспів ставили в обов'язок вести облік молодих робітників і службовців, які навчалися, перевіряти відвідування ними занять, усувати причини, які перешкоджають навчанню. До того ж школи робітничої та сільської молоді були важливим засобом ідеологічного виховання. В одній із постанов Ради Міністрів УРСР того часу зазначалося про необхідність забезпечення в школах сільської молоді *«пропаганди політики партії і радянського уряду в піднесенні соціалістичного сільського господарства, ознайомлення учнів із вченням Мічуріна – Лисенка, досвідом і досягненнями передовиків сільського господарства, і на цій основі допомогти учням шкіл стати свідомими, теоретично озброєними і активними борцями за подальше зміцнення соціалістичного ладу, за збільшення врожаїв на колгоспних і радгоспних ланах».*

Як би там не було, але Іван Мацько успішно освоїв програму вечірньої школи й у віці 27 років одержав атестат про загальну середню освіту.

1968 року Івана знову посилають на навчання, цього разу в Хорольську автошколу, на курси шоферів: виявилося, що в колгоспі не має водія на ГАЗ-51.

У радянську епоху частіше вживався термін «шофер», ніж «водій», зараз – навпаки. А відмінність між цими термінами, до речі, суттєва. Шофер – професіонал у своїй справі, він може не лише керувати автомобілем, а й самостійно обслуговувати його, ремонтувати. Для шофера гараж – не лише місце зберігання авто, це його майстерня, де він проводить увесь свій вільний час. Для водія гараж – зовсім не обов'язкова річ, оскільки він уміє лише водити авто. Руки шофера завжди у залишках масла, кіптяви й нагару, руки водія – інтелігентні й чисті, як у хірурга.

Іван виявився справжнім шофером, залюбленим у свою роботу, він міг годинами длубатись у двигуні свого «газона», шукаючи неполадку, або пропадати в майстерні, виточуючи і шліфуючи на верстаті якусь деталь.

– ГАЗ-51 був найпопулярнішою вантажівкою на селі, а можливо, і в усій країні. Це був справжній всюдихід. Що я на ньому тільки не возив! І пісок, і цеглу, і буряки, й силос… Надійна техніка! В машини була м'яка підвіска, гарні амортизатори, через це в кузові перевозили навіть людей, тоді це дозволялося…

У тому ж 1968 році Івана Мацька обрали депутатом районної ради. Два роки їздив Іван Степанович у Велику Багачку на сесії, зустрічався з виборцями, допомагав їм у вирішенні наболілих питань.

– Головою райради тоді був Федір Павлович Максименко, а секретарем Андрій Андрійович Хижка, колишній учитель, пенсіонер. Хороший був чоловік! Я в нього випрошував паливні брикети стареньким людям на опалення будинків.

1970 року Іван Степанович пересів на молоковоз і 10 років возив у Білоцерківку з Мостовівщинської ферми молоко. Корови вихідних не визнають, тож щодня – і взимку, і влітку, в заметіль, морози і спеку – Іван Мацько справно курсував між двома селами, доставляючи на переробку цінний продукт тваринництва.

Сімейне життя й робота на комбайні

1967 року Іван одружився з дівчиною Галиною, яка жила на сусідній вулиці.

– Ми разом росли, разом у школу ходили, разом по селу бігали, а як підросли – разом у клуб на танці ходили. Вона закінчила зооветеринарний технікум, поїхала за направленням у Миколаївську область, потім повернулася в Мостовівщину. Кілька років ми не бачилися, а тут знов зустрілися: вона працювала обліковцем на МТФ.

Півтора роки Іван жив у приймах, де 1969 року в подружжя народився син Віталій. 1971 року сім'я розпочала будівництво власного житла. Купили фінський будиночок (дерев'яний каркас), змонтували його, а потім обклали ракушняком. Колгосп виділяв Іванові Мацьку кредит, а той його відробляв. Згодом зведений будинок обклали цеглою.

У 1970-х роках на полях використовувалися не лише кормозбиральні комбайни вітчизняного виробництва. Почали закуповувати й зарубіжну техніку. Одним із популярних зарубіжних кормозбиральних комбайнів була модель

Легендарний трактор Т-38, на якому працював І. С. Мацько, нерідко увічнювали як пам'ятник. Цей стоїть у Шишаках неподалік колишньої МТС.

Е-281 виробництва компанії «Forshtritt» (Німецька Демократична Республіка). Конструкція комбайна Е-281 виявилася настільки успішною, що його стали виробляти в СРСР, але вже під іншим позначенням – «Марал 125». А тоді, 1980 року, це диво імпортної техніки під загадковим шифром Е-281 дісталося й колгоспу «Вітчизна». Керувати комбайном доручили найдосвідченішому механізаторові Іванові Мацьку.

– Класний комбайн був! Високопродуктивний і універсальний. Скошував і переробляв кормові на великих площах. При цьому він міг збирати культури як із певним міжряддям (наприклад, силосну кукурудзу), так і культури суцільного посіву (люцерну, приміром).

За 40 років бездоганної сумлінної праці одержував Іван Мацько чимало грамот, подяк і премій. Останні, правда, частіше видавали натурою, ніж грошима. Наприклад, за високі врожаї буряків ударникові праці видали порося. А як виходив на пенсію, керівництво колгоспу вручило трудівникові медаль «Ветеран праці».

Замість грошей – лише ощадні книжки

– Жити було ніколи, весь час робив! – зізнається сивочолий ветеран. – *Держав удома і биків, і корів. Здавав биків на м'ясо, гроші клав на книжку, а вони всі пропали… 70 тисяч у мене було, а в дружини – 40 тисяч. Юлька лише тисячу повернула, а те все пропало…*

Скільки ж це машин можна було купити на такі заощадження, якщо «Жигулі» коштували тоді 5600 рублів, а «Волга» – 9000? Виходить, і в радянські часи можна було пристойно жити на чесно зароблені гроші.

1980 року Іван Степанович купив автомобіль «Москвич-412» – надійну, невибагливу й динамічну для свого часу машину.

– Він і досі мені служить: кріпка машина! Я дрова ним заготовляю, після комбайна на полі кукурудзу збираю, – розповідає Іван Степанович. *– Жити важко стало: газ дорогий, а пенсія в мене 3600 грн. У дружини ще менша – 2800 грн.*

Син Віталій 2015 року розлучився з дружиною й відтоді живе з батьками. Є у пенсіонерів 21-літня онучка, яка вже сама стала мамою, народивши донечку. Разом із правнучкою вони двічі навідували старенських, приїздивши із Західної України, де проживають.

Дружина ветерана Галина Омелянівна перенесла два інсульти, дві операції на тазостегновому суглобі.

– Вставили їй залізяки на шурупах, вона й ходить потроху із двома ціпочками. За качками, за курями дивиться, кіз доїть. Куди оце вона ділася? Тільки ж-но була в хаті!

Іван Степанович вийшов на двір погукати дружину, щоб разом сфотографуватися. Але так і не знайшов її.

– Ото мені й лікар казав: «Уставимо їй залізні протези, буде бігати так, що не доженете»! Ну значить, не пощастило, – філософськи підсумував чоловік. – *Фотографуйте мене одного!*

Шановний Іване Степановичу! Жителі громади вітають Вас із ювілеєм та зичать міцного здоров'я, щастя, енергії та оптимізму на довгі роки!

Сергій МИКОЛЕНКО.

Консультація

Щоб отримати санаторно курортне лікування, учасникам АТО треба стати на облік

Для забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням передбачена бюджетна програма КПКВ 2505150 «Заходи із психологічної реабілітації соціальної та професійної адаптації учасників антитерористичної операції та забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням».

Порядок забезпечення санаторно-курортним лікуванням учасників бойових дій та інвалідів війни з числа учасників антитерористичної операції регулюється постановою Кабінету Міністрів України від 31.03.2015 № 200 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням» (зі змінами).

Органи соціального захисту населення забезпечують осіб, зазначених у пункті 1 цього Порядку, безоплатними путівками до санаторно-курортних закладів згідно з медичними рекомендаціями в порядку черговості:

1) учасників бойових дій – не частіше ніж один раз на рік строком на 21 день;

2) осіб з інвалідністю внаслідок війни – позачергово щороку строком на 21 день;

3) осіб з інвалідністю внаслідок війни із захворюваннями нервової системи (з наслідками травм і захворюваннями хребта та спинного мозку) – відповідно до медичних рекомендацій, з них:

I та II груп – до санаторіїв (відділень) спінального профілю з лікуванням строком на 35 днів;

III групи – до санаторіїв неврологічного профілю з лікуванням строком на 21 день;

4) постраждалих учасників Революції Гідності – не частіше ніж один раз на рік строком на 21 день;

5) учасників війни –- не частіше ніж один раз на два роки строком на 21 день;

Зазначені категорії осіб мають право вільного вибору санаторно-курортного закладу відповідного профілю лікування, путівки до якого оплачуються за рахунок коштів державного бюджету.

Так, людина має самостійно обрати санаторій для оздоровлення, після цього звернутися до управління соціального захисту населення за місцем реєстрації, де заклад перевірять на відповідність встановленим вимогам. Після цього укладається тристороння угода (особа – управління – санаторій), яка передбачає безготівкове перерахування коштів санаторно-курортним закладам за надані послуги.

При цьому граничну вартість путівки щороку визначає Мінсоцполітики за погодженням з Мінфіном.

Якщо особа має право на забезпечення путівкою за кількома законами, їй надається право вибору за одним із них.

Для одержання путівки особи, зазначені в Порядку, повинні перебувати на обліку в органах соціального захисту населення за зареєстрованим місцем проживання, а для внутрішньо переміщених осіб – за фактичним місцем проживання відповідно до довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.

Для взяття на облік особа або її законний представник подають заяву, медичну довідку лікувальної установи за формою № 070/о, копію відповідного посвідчення, а учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни та учасники війни – ще й копію військового квитка (за наявності) та копію документа, що підтверджує безпосередню участь (забезпечення проведення) особи в антитерористичній операції чи заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримуванні збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях (у разі відсутності у посвідченні ветерана війни посилання на норму Закону, відповідно до якої установлено статус).

Під час подання копій документів слід надати їх оригінали для огляду.

Реєстрація заяв та облік осіб, які претендують на санаторно-курортне лікування, проводиться за формами, затвердженими Мінветеранів, окремо від інших категорій осіб незалежно від профілю захворювання, за яким особи направляються на санаторно-курортне лікування, в порядку черговості подання заяв.

Особа, яка перебуває на обліку для забезпечення санаторно-курортним лікуванням в органах соціального захисту населення, але в поточному році одержала безоплатну путівку, знімається з обліку.

Повторне взяття на облік проводиться на підставі копії (дубліката) медичної довідки лікувальної установи за формою 070/о, що додається до попередньої заяви, якщо строк дії зазначеної довідки не закінчився.

За особою, яка перебуває на обліку, але не отримала безоплатну путівку в поточному році, зберігається право на забезпечення путівкою на наступний рік за умови поновлення медичної довідки лікувальної установи за формою № 070/о, якщо строк дії попередньої довідки закінчився.

Особи, які були письмово повідомлені про умову поновлення такої довідки, але протягом шести місяців з дня закінчення її строку дії не виконали цієї умови, знімаються з обліку.

Шановні учасники АТО, учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни! Якщо ви потребуєте та бажаєте оздоровитися, прохання звертатися до сектору соціального захисту виконавчого комітету Білоцерківської сільської ради або у відділення № 1 соціального захисту населення (Велика Багачка) Миргородської РДА, каб. №2.

З. М. ЗЛЕНКО,
завідувачка сектору соціального захисту виконавчого комітету Білоцерківської сільської ради.

Прощавайте, пластикові пакети

1 червня Верховна Рада ухвалила закон, який обмежує використання шкідливого пластику.

Попри те, що відтоді минуло пів року, й увесь цей час закон жваво обговорювали в суспільстві, запровадження першого етапу обмежень, які набули чинності 10 грудня, стало цілковитою несподіванкою для багатьох споживачів.

Від цієї дати заборонено розповсюджувати в магазинах, кафе та ресторанах поліетиленові пакети з товщиною стінок понад 50 мікрометрів. Саме в них покупці зазвичай складають придбані товари.

Придбати такі пакети можна лише для особистих цілей за встановленими урядом цінами. От тільки біда: уряд так і не встиг визначитися з цінами. Проте прогнозується, що вони будуть на рівні 2—3 грн за пакет залежно від наявності ручок та бокових складок.

Водночас закон дозволяє використовувати біорозкладні або екологічні пакети. Вони виготовляються з картопляного або кукурудзяного крохмалю, завдяки чому згодом розкладаються на елементи природного походження. Правда, коштують вони ще дорожче: від 4 грн за одиницю.

Уже через три місяці – з 10 березня 2022 року – розпочнеться другий етап заборон. Із торгової мережі зникнуть тонкі (з товщиною стінок 15-50 мікрометрів) та оксорозкладні (містять добавки, завдяки яким швидше розпадаються на мікропластик) та надтонкі пластикові пакети. Їх поки що дозволяється використовувати.

Принагідно зазначимо, що мікропластик – це напрочуд дрібні частинки, які неможливо зібрати й утилізувати. Люди мимоволі вдихають його, що шкодить здоров'ю.

Слідом за пакетами з полиць магазинів можуть зникнути одноразовий пластиковий посуд, соломинки, стаканчики та інші вироби, що забруднюють довкілля.

Неймовірно смачні страви з помаранчевої ягоди

Попри те, що ми сприймаємо гарбуз як овоч, ботаніка визначає його як ягоду, адже він має багато кісточок.

Доведено: люди навчилися його вирощувати й споживати близько семи тисяч років тому. Насіння саме такого поважного віку було виявлене в Мексиці.

Уже тоді була відома користь гарбуза. Його додавали в різні настоянки (від виведення веснянок до зцілення від змііних укусів), готували приворотне зілля, а сік вживали при безсонні та запаленнях, вважали потужним афродизіаком.

Зараз же науково доведено, що найбільша осіння ягода – потужне джерело вітамінів (A, E, K, F, C, PP і D) та мікроелементів (заліза, цинку, магнію, сірки, селену, йоду, кобальту і т. д.). У м'якоті гарбуза є рідкісний вітамін Т, необхідний людям із анемією та гемофілією. Карнітин бере активну участь у транспортуванні жирних кислот, зберігаючи в клітинах глікоген та захищаючи їх від атеросклерозу. Каротин (він надає плодам оранжевого кольору) поліпшує зір. Велика кількість клітковини позитивно впливає на травлення. Гарбуз сприяє нормалізації кров'яного тиску, виводить «поганий» холестерин, сприяє відновленню потенції та має антиоксидантні властивості.

Одне слово, користь від гарбуза беззаперечна. Не менш важливо й те, що помаранчева ягода може довго зберігатися та не втрачати свої корисні властивості. Окремі сорти гарбуза долежують аж до березня. Отже, всю зиму й початок весни можна споживати корисні вітаміни та мікроелементи.

Однак у селах гарбуз використовують здебільшого як корм для худоби, готуючи для людей хіба що каші, зрідка – супи-пюре. Мимоволі згадується садистський анекдот: «То ви не любите котів? Певно, ви просто не вмієте їх готувати». Пропонуємо рецепти неймовірно смачних і дуже простих у приготуванні страв, які обов'язково сподобаються вам і вашим рідним.

Смажений гарбуз із куркою

Складові: куряче філе – 1 кг; гарбуз – 1 кг; оливкова олія – 2 ст. ложки, біле сухе вино – 3 ст. ложки; сіль, спеції – за смаком.

Попередньо розігріти духовку до 220°. Куряче філе змастити олією, посолити, поперчити, посипати прованськими травами чи іншими спеціями та викласти у велику сковороду.

Гарбуз почистити, порізати кубиками й теж змастити олією та спеціями. Викласти зверху на куряче філе. Запікати протягом 40 хв. до готовності курятини. Готову страву викласти на тарілку й накрити фольгою.

У ту ж сковороду налити вино й поставити на сильний вогонь. Довести до кипіння, лопаткою зішкребти залишки жиру зі стінок сковороди, зменшити вогонь і готувати близько 2 хв. Подавати філе на порційних тарілках із гарбузом, поливши соусом із вина.

«Спагеті» з гарбуза

Складові: гарбуз – 1 кг; свіжі помідори або томатний сік – 1 склянка; гриби печериці – 100—150 г; перець болгарський – стільки ж; 1 цибулина; 1 морквина; оливкова олія, сир пармезан (подрібнений), чорний мелений перець, часник, сіль – за смаком.

Гарбуз розрізати навпіл або на четвертини, видалити насіння й запекти в духовці або мікрохвильовці до м'якого стану.

Тим часом у велику сковороду налити оливкову олію й на середньому вогні приготувати соус із цибулі, моркви, помідорів, грибів та перцю (близько 8—10 хв.). У кінці додати часник, сіль, спеції.

Коли запечений гарбуз охолоне і його можна буде взяти руками, виделкою пошкребіть по м'якоті таким чином, щоб виходили своєрідні «спагеті». Викладіть ці довгі гарбузові спагеті на тарілку й полийте соусом. Пікантності страві додає посипаний зверху тертий сир.

Гарбузові оладки

Їх можна приготувати двох видів: солоні (типу деруни) – з додаванням натертої на тертушці цибулі або ж солодкі – з цукром і натертим яблуком. У останні можна додати ще й корицю, адже вона чудово поєднується з яблуками. В усьому іншому пропорції ті ж самі.

Складові: натертий на тертушці сирий гарбуз – 400 г; яйця – 2 шт.; борошно – 1 склянка; кефір – 0,5 склянки; для оладків типу деруни – + 1 цибулина й сіль за смаком; для солодких оладків – 1 яблуко й 1 ст. ложка цукру; олія для смаження.

Змішайте яйця, цукор, сіль, кефір, додайте борошно й натерті на тертушці плоди, добре перемішайте. Смажте оладки на слабкому вогні з двох сторін до готовності.

Тоненькі млинці

Складові: гарбузове пюре – 200 г; борошно – 80—100 г; молоко – 1 склянка; яйця – 3 шт.; цукор – 1—2 ст. ложки; дрібка солі; олія для смаження.

Гарбуз відварити або запекти, з м'якоті приготувати пюре, змішати з іншими інгредієнтами й смажити звичайні тоненькі млинці. Щоб вони не приставали до сковорідки, можна додати в тісто олію або розтоплене вершкове масло.

Начинку для млинців найкраще зробити з сиру – він чудово поєднується з гарбузом.

Гарбузовий чізкейк

Чізкейк – це загальна назва американського пирога з пісочного тіста й сирної начинки. Однак для нашого пирога навіть не доведеться випікати пісочну основу – достатньо просто подрібнити пісочне печиво чи крекер.

Складові для основи: печиво – 150 г; вершкове масло – 50 г; волоські горіхи – 50 г.

Для начинки: сир – 400—500 г; гарбузове пюре – 250 г; яйця –2 шт; цукрова пудра, ваніль, кориця – за смаком.

Печиво подрібнюємо в чаші блендера, додаємо горіхи й усе перебиваємо в крихту. Додаємо розтоплене вершкове масло і перемішуємо. Готову основу викладаємо у форму для випікання та щільно утрамбовуємо ложкою чи навіть руками. Ставимо в холодильник щонайменше на 30 хв.

Тим часом злегка збиваємо сир і цукрову пудру, додаємо попередньо приготоване гарбузове пюре, яйця, ваніль, корицю. Дехто з господарок радить додати ще й крохмаль – для загущення. Та найкраще гарбуз не варити, а запікати, тоді пюре виходить пишним і щільним.

Начинку добре перемішати й вилити у форму на основу з печива. Випікати в розігрітій до 180° С духовці 40—50 хв. Коли чізкейк вихолоне, поставте його в холодильник на кілька годин для застигання.

Смачного!

Дні народження відзначають члени нашої громади:

17 грудня
ХОМЕНКО ЛІДІЯ ІВАНІВНА,
мати-героїня (с. Красногорівка) – 65 років;

18 грудня
ТЕРЕЩЕНКО ГАЛИНА ІВАНІВНА
(с. Білоцерківка) – 60 років;

20 грудня
МУСІН МИКОЛА МИКОЛАЙОВИЧ
(с. Балаклія) – 70 років;

21 грудня
ШТАНЬКО КАТЕРИНА МИКОЛАЇВНА
(с. Попове) – 80 років;

25 грудня
МАЦЬКО НАДІЯ ІВАНІВНА
(с. Попове) – 65 років;

27 грудня
ДАНИЛЕНКО ЛЮБОВ МИХАЙЛІВНА
(с. Рокита) – 80 років.

Виконком Білоцерківської сільської ради, рада ветеранів та члени громади вітають іменинників і бажають їм міцного здоров'я, миру, духовних і фізичних сил, тепла і затишку в оселях, любові та поваги рідних і близьких. Хай кожен світанок дарує оптимізм та віру в те, що всі мрії здійснюються!

Хай у житті у вас завжди буяє літо,
А якщо осінь, то тільки золота.
Нехай у гості їдуть завжди діти,
Хай сміх і радість на подвір'ї не стиха!

Нехай рясні дощі несуть
для вас здоров'я,
Проміння сонячне торкає за вуста.
Хай діти і онуки зігрівають
вас любов'ю,
Бажаєм довгого й щасливого життя!

Оновили футбольне поле

Як ми повідомляли в попередньому номері, нещодавно на міні-футбольному полі біля Білоцерківського будинку культури настелили штучне покриття. А 5 грудня на ньому вперше провели футбольні змагання.

Нова спортивна споруда, розташована в центрі села, має не лише футбольне поле зі штучним покриттям, а й спортивний комплекс із вуличними тренажерами. Територія добре освітлюється, облаштована тротуарною плиткою. Отже, є всі умови для дотримання здорового способу життя, проведення змагань у будь-який час доби чи пори року.

Відкриття міні-футбольного поля відбулося без зайвого пафосу чи перерізування стрічок. Натомість усім бажаючим дозволили особисто випробувати нове покриття. Любительські команди сформували за бажанням із молоді та підлітків.

Попри це, гра була напруженою та захопливою, й уболівальники не стримували емоцій. Утім, як стверджують гравці, вони отримали ще більший заряд позитиву. Ганяти м'яча по м'якенькому покриттю було напрочуд легко та приємно. Єдине, про що шкодували старші учасники гри – що такого чудового поля не було в часи їхнього дитинства.

Тепер, після «офіційного» відкриття, міні-футбольне поле готове до проведення нових футбольних змагань.

У Балаклії тепер є спортивний майданчик

Такі майданчики з комплексом сучасних тренажерів, які дозволяють задіяти всі групи м'язів, вже є в Рокиті та Бірках.

Їх належним чином оцінили любителі здорового способу життя. І ось тепер черга дійшла й до Балаклії.

На початку грудня в центрі села, на подвір'ї Балакліївського ЗЗСО І—ІІ ступенів, міцно установили та зацементували нові й сучасні тренажери. Цими днями спортивний комплекс уже випробували учні закладу. І залишилися задоволеними.

Новий спортивний майданчик на території Балакліївського ЗЗСО І—ІІ ступенів.

Школярі не приховують свого задоволення сучасними тренажерами.

— *Торік ми взяли участь у конкурсі «Шкільний бюджет», підготувавши проєкт облаштування спортивного майданчика,* — розповідає заступниця Білоцерківського сільського голови Л. П. Луць. — *Цей проєкт переміг у конкурсі та виграв часткове (50%) фінансування з обласного бюджету. Іншу половину коштів надала Білоцерківська сільська рада. Майже рік школярі й усі жителі Балаклії з нетерпінням чекали, коли на території села з'явиться спортивний майданчик. І ось нарешті він став реальністю! Тепер усі бажаючі можуть приходити сюди, щоб займатися спортом.*

У Попівському ЗЗСО школярів навчали толерантності

Із 25 листопада по 10 грудні 2021 року в Попівському закладі загальної середньої освіти І–ІІ ступенів було проведено акцію «16 днів проти насильства», яка з 1991 року підтримується міжнародною спільнотою.

На цей період припадають такі важливі дати: 25 листопада – Міжнародний день боротьби з насильством щодо жінок, 1 грудня – Всесвітній день боротьби зі СНІДом, 2 грудня – Міжнародний день боротьби з рабством, 3 грудня – Міжнародний день людей з обмеженими можливостями, 5 грудня – Міжнародний день волонтера, 6 грудня – вшанування пам'яті студенток, розстріляних у Монреалі, 9 грудня – Міжнародний день боротьби з корупцією, 10 грудня – Міжнародний день прав людини.

У рамках акції було створено інформаційний дайджест «Я проти насильства! А ти?» Педагоги провели з учнями різнопланові заняття з елементами тренінгу: «ВІЛ/СНІД. Зрозумій! Допоможи! Підтримай!, «Друзі з особливими потребами», «СТОП! Булінг», а також квест «Знай свої права і виконуй свої обов'язки». Яскравою сторінкою в низці заходів стала виставка малюнків на тематику: «Щаслива сім'я – без насильства», «Наші долоньки проти насилля»

З метою підвищення рівня поінформованості учасників щодо проблеми торгівлі людьми для учнів 8-9 класів було проведено єдиний урок протидії торгівлі людьми з переглядом відеороликів «Трудова експлуатація», «Проти жебракування».

В один із днів акції до закладу завітав поліцейський офіцер громади капітан поліції Євгеній Петрович Фененко, який провів лекцію «Види насильства та шляхи їх подолання». По її завершенні учні мали можливість ознайомитися зі службовим автомобілем офіцера та його оснащенням.

Мета акції «16 днів проти насильства» – привернення уваги учнів до проблем насильства в дитячому й учнівському колективах та протидія насильству в сім'ї. Будьте уважними до людей, а особливо дітей, які вас оточують, та не залишайте їх у біді!

Заняття з елементами тренінгу «СТОП! Булінг».

В. В. ІВАЩЕНКО,
педагог-організатор.

Дослухалися до скарг

Після того, як у квітні 2018 року в обігу з'явилися монети номіналом 1 і 2 грн, до Національного банку України надходять численні скарги від громадян, які часто плутають дрібні й невиразні монетки.

Особливо важко відрізнити їх людям зі слабким зором.

У Національному банку України повідомили, що вже працюють над новим дизайном монет вартістю 1 і 2 грн. Коли нові монети з'являться в обігу – поки що невідомо. При цьому в Нацбанку заявили, що відмовлятися від монет та друкувати паперові купюри не збираються: це економічно невигідно. Монети довговічніші, ніж паперові гроші. До всього, останні набагато легше підробити, тож у результаті з'являється такий собі «зоопарк купюр» – і справжніх, і фальшивих.

«Поки ми не розглядаємо оптимізацію банкнотно-монетного ряду. Однак ми почули нарікання українців на якість монет 1 та 2 гривні і наразі працюємо над тим, щоб змінити дизайн та зробити ці монети більш зручними для людей із вадами зору та похилого віку», – заявив заступник голови НБУ Олексій Шабан.

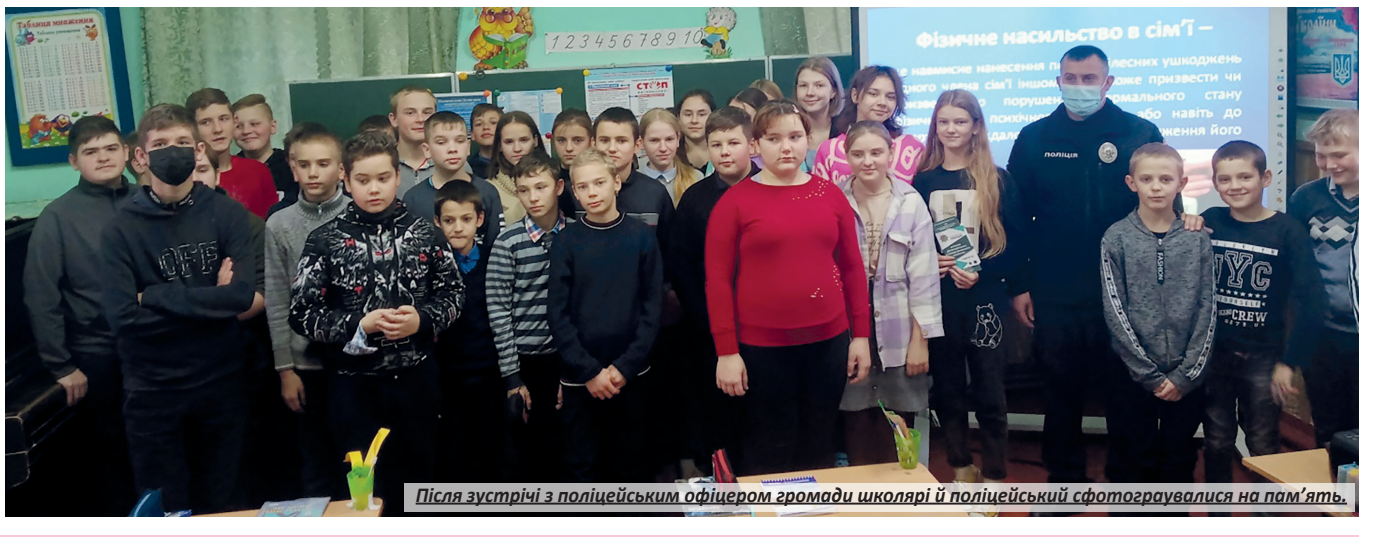

Після зустрічі з поліцейським офіцером громади школярі й поліцейський сфотографувалися на пам'ять.

Громадсько-політична газета "Наша громада – єдина родина". Свідоцтво про реєстрацію серія ПЛ № 1205-462Р від 19.12.2017 р.
Засновник – ПП "Білоцерківська агропромислова група". вул. Лесі Українки, 28, с. Білоцерківка Миргородського району. Віддруковано у друкарні "ПКЛ" вул. Чехова,12-а, м. Вінниця. Тел. (0432) 55-63-97.
Розповсюджується безплатно. Тираж 2500 прим. Замовлення № 2121425. Матеріали в газету надсилайте на електронну адресу: gazeta@biagr.net.ua Тел. редакції: (050)216-00-69, (098)709-89-01.